ANUL III.—No. 561 10 BANI EXEMPLARUL. SAMBATA, 7 APRILIE, 1879.

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTUL:
In Capitala: 1 an 24 lei, 6 luni 12 lei, 3 luni 6 lei.
In Districte: 1 an 30 lei, 6 luni 15 lei, 3 luni 8 lei.
In Strainetate: 1 an 40 lei, 6 luni 20 lei, 3 luni 10 lei

Director: D. Aug. Laurian.

Pentru Abonamente, Anunciuri şi Reclame, a se adresa:
In România: La Administraţie, strada Lipscani, No. 11, **Typographia Stefan Mihalescu.** — **In Francia:** la *Société Havas Laffit & Cnie*, 8, place de la Bourse, *Paris.* — **In Austria:** Abonamente, Anunciuri si Reclame la d. B. G. Poppovits, furnisorul Curtei Române, Stadt, Fleischmarkt, 15, *Viena.* — Pentru anunciuri, venind din Germania, nu se primesc de cât prin mijlocirea espeditiunei de anunciuri: *Adolf Steiner*, in **Hamburg.**

ANUNCIURILE:
Linia mica pe pagina IV-a 55 bani
Reclame pe pag. III, 1 leu; pe pag. II, 2 lei; pe pag. I, 3 l.
Epistole nefrancate se refusa. — Articolii nepublicaţi nu se inapoiaza. — Pentru rubrica:
Insertiuni si Reclame, Redacţiunea nu e responsabila.

STIRI TELEGRAFICE

de prin ziarele străine.

ATENTATUL ASUPRA ŢARULUI

Petersburg, 14 Aprile. — Ştirea despre atentatul incercat contra Ţarului s'a lăţit foarte iute prin oraş. Indignaţiunea este pe atât de mare, pe cât e de mare bucuria pentru nereuşirea atentatului. Se fac mari pregătiri de ovaţiune. Tocmai se ia depositiunea atentatorului. Ambasadele externe se vor avisa despre fapt pe cale telegrafică.

Petersburg, 14 Aprile. — Indată ce s'a lăţit ştirea prin oraş despre atentat, se grăbiră toţi dignitarii, generalii şi oficerii la palatul imperial şi salutară pe impĕratul cu un ura detunător. Ţarul le mulţumi pentru dovezile de credinţă care le aduc şi zise, că regretă numai că causa este aşa de tristă; el ştie, că va fi sprijinit de toţi oamenii de omenie şi sperează că cu ajutorul lui D-zeu el va termina cu toate acele proecte, ce aduc binele Rusiei.

După aceea impĕratul se preumblă pe strade în trăsură fără nici o escortă.

Berlin, 14 Aprilie. — Impĕratul Wilhelm indată l'a felicitat pe ţarul pentru mântuirea lui de atentat. Tot-odată şi-a esprimat ambasadei ruse d'aici, printr'un representante al sĕu, bucuria ce o are.

In capela ambasadei ruse se ţinu indată după sosirea depeşei despre atentat, un tedeum ceremonios.

Petersburg, 14 Aprile. —10 ore dimineaţa.— Pe când impĕratul părăsise cam d'o oră palatul de iarnă (Zimski Dvorez) insoţit la o distanţă de 15 paşi d'un singur adiutante ca să'şi facă preumblarea sa obicinuită in toate dimineţele, un bărbat tĕnĕr şi bine imbrăcat, avĕnd pe cap un chipiu de funcţionar, trase cu un revolver de 6 focuri, 4 focuri asupra impĕratului, care ajunsese acum până lângă edificiul statului major. Focurile au fost repede date una după alta.

Monarchul remase neatins ca şi adiutantele sĕu, care se dete la o parte cu 2 paşi. Ţarul zise liniştit şi cu demnitate vorbele «O tu nefericit om!» («Brestşat nij tşelowiek!»). Atentatorul a fost prins de un industriaş cu ajutorul trecĕtorilor şi a soldaţilor de ordonanţă. In timpul lupteî el mai trase incă o dată cu revolverul şi răni p'un om in faţă. Atentatorul ar fi fost sfăşiat de mulţimea infuriată, dacă nu l'ar fi luat din ochii mulţimeî un detaşament de soldaţi poliţienescî. Impĕratul se intoarse liniştit spre palatul de iarnă.

Marele duce moştenitor cu soţia sa a grăbit din palatul sĕu şi a fost cel d'ăntăiu, care l'a felicitat pe augustul sĕu tată. Mai tărziu se presentară şi alţi mari principi, toţi miniştrii şi foarte numeroşi mari dignitari ai statului. Ţarul le aduse aminte, că două zile inainte de atentatul lui Caracosoff, un orbit de D-zeu iar a incercat un asemenea atentat asupra lui in grădina de vară.

Petersburg, 14 Aprile. i d. a. — Două oare intregi i s'a luat depositiunea atentatorului. *El nu este rus.* Conversaţia s'a ţinut in limba francesă. In decursul luării depositiunii lui sa căştigat convingerea, că el face parte din un complot. După tip atentstorul pare a fi un polon.

Drentelen voia să felicite in persoană pe Ţarul, dară nu i s'a dat voie să intre la impĕratul.

Serviciul telegrafic al «Romănieî Libere»

— 17 Aprile — 4 ore seara.

Calcuta, 17 Aprile. — Divizia generalului Maude a primit ordinul de a merge asupra Cabulului.

Londra, 17 Aprile. — Ultimele noutăţi primite de la Capetown spun, că o coloană de 6,000 Englezi a plecat, la 28 Marte, pentru a grăbi deblocarea Ekhoweî; 35,000 Zului, se pare, se pregătesc a respinge atacul.

Intr'un discurs adresat alegĕtorilor sĕi, şir Bright atacă politica urmată de Englitera in Orient; el cualifică de fără sens şi rea o politică care reaşează sub dominaţiunea turcă treî milioane de Bulgari pe cari Rusia ĕi liberase.

«Times» anunţă, că puterile aprobă in principiu proectul presentat de Poartă, relativ la mĕsurile ce sunt a se lua in Rumelia, după depărtarea Ruşilor. Nu mai remăne de regulat, de cât cestiuni de amĕnunt.

Roma, 17 Aprile. — Mai multe ziare fac să se intrevadă, că guvernul italian a luat mĕsuri energice contra oare căror pretinse proecte ale lui Garibaldi: două vase de resboiu s'ar incrucişa in Adriatica.

(Havas)

A se vedea ultime scirî pe pagina III.

Bucuresci, 6 Aprile.

Cu toată buna dispositiune ce am avea de a fi incă legănaţi de ideî frumoase, totuşi multă ilusiune nu ne-am mai putea face despre valoarea programelor noastre politice.

In căte rinduri, asteptările naţiuneî, croite după frasa imprejurărilor, n'au fost izbite de cele mai crude decepţiuni; şi cât n'a slăbit de tare, prin această nenorocită manoperă, increderea eî, in speranţele ce i le descepta pompoasele promisiuni, cu carî partidele umblau să o momiască, in toate ocasiunile, când era vorba de a se ridica la demnitatea de a conduce statul.

E de pristos a mai descrie figura tristă şi ofilită ce, din nenorocire, mai tot-d'a-una au făcut actele guvernamentale, puse alături cu mândreţea, cu care erau combinate programele politice ale aspiranţilor la ministere, ale partidelor, in genere, in preziua venireî lor la guvern.

Nu este prea departe timpul, in care naţiunea, cu inima incălţită de cele mai frumoase speranţe, citea, plină de veselie, fericirile ce-i promitea partidul de la Mazar-Paşa, a 'l căruî represintant în guvern a rĕmas d. Brătianu, singur azi responsabil, in faţa naţiuneî, de toate acele solemne şi neînplinite făgăduinţe, ca unul ce singur a dispus de direcţiunea generală a politicei urmată de cabinetul liberal, de la venirea lui la putere şi până în momentul de faţă.

Dar să nu mai reamintim punct cu punct, toate desilusiunile ce ar coprinde naţiunea, când, la incheiarea unui period parlamentar de guvernare, naţiunea, armată cu dreptul său, s'ar intreba, întru ce-i este schimbată în mai bine starea eî din năuntru, şi intru cât situaţiunea internaţională a statului este mai puţin precară, de cât înainte.

Resultatul unor asemenea cercetări imparţiale ar fi foarte puţin măgulitor pentru guvern.

Programele politice au fost dar in veci batjocorite şi pălmuite de chiar aceia carî le subscriseseră, şi carî erau ţinuţi, prin posiţiunea lor in guvern, a face ca ele să se realiseze, saŭ să tindă cel puţin a se realisa, pentru respectul ce se datoresce naţiuneî către care vorbiau.

Ar fi aşa dar să se creadă, in urma celor ce am zis aci, că noi am cerut, in revista noastră de erî, un lucs politic, care nu servă la nimic in ţara noastră, cerând adică comitetelor electorale, ce represintă diferitele partide şi cualiţiuni de partide, in carî se imparte azi cămpul politicei, să 'şi manifeste lămurit şi amĕnunţit opiniunile ce profesează, relativ la soluţiunea cestiunilor ce camerile viitoare sunt chemate a deslega.

Nu,—programele politice in fiă-care epocă de mare insemnătate pentru viitorul naţiunii, precum este şi epoca actuală, nu sunt numai un lucs zadarnic, fără utilitate practică şi reală, ci o cerinţă imperioasă a regimului constituţional, in a căruî funcţionare actele politice cată să fie tot-d'a-una conduse după vederile cele mai pronunţate ale opiniuneî publice, şi in care problemele sociale trebue să fie resolvate in arena publicităţii şi a meetingurilor, inainte de a e supune la criteriul şi la hotărărea representaţilor naţiunii. Mandatarii poporului să fie, in orice ocasiune solemnă, vocea legală a ţĕrii, care să confirme şi să puie in practică voinţa deja manifestată a naţiuneî.

O programă politică nu este dară o simplă formă, fără importanţă şi fără inrîurire in mecanismul constituţional. Ele trebue să orienteze opiniunile, să le deştepte atenţiunea, să le facă sĕ reflecteze, ca, in faţa urnelor, alegĕtorii să se pronunţe pentru aceî candidaţi, a căror programă politică ar crede-o, că corespunde mai de aproape cu apĕrarea intereselor ţĕrii.

Avem dar o necesitate vĕdită de a sci, acum cel puţin, când ziua alegerilor vine cu grabă spre noi, in ce sens vĕd partidele soluţiunea dificileî cestiuni, impusă nouĕ prin tractatul de la Berlin.

La ce ne-ar servi insĕ nisce asemenea manifeste, dacă ele, precum ziserăm mai sus, ar fi destinate a ne surprinde poate, şi de rândul acesta, buna noastră credinţă?

La ce şi acum frase, carî n'ar avea perspectiva de a se transforma in fapte pipăite?

La ce din noŭ amăgiri?

Orî-care ar fi soarta lor, fie chiar de a se vedea iară ultragiate, totuşi programele vor profita naţiuneî, intru atât cel puţin, că i va servi să se edifice din zi in zi mai bine asupra valorii morale a partidelor şi a oamenilor ce le compun; şi partidele, in vedere cu ridicarea treptată a culturei in popor, se vor feri din ce in ce mai mult de a-şi crea antecedente triste, tradiţiuni de natură a le degrada in ochii naţiunii.

Este prin urmare, atât o datorie constituţională pentru partide de a se rosti clar asupra situaţiuneî noastre de azi şi asupra mijloacelor ce cred, că ar limpedi-o in modul cel mai avantagios pentru ţară; cât şi o trebuinţă pentru alegĕtorî de a fi luminaţi asupra opiniunilor candidaţilor ce se presint spre a fi onoraţi cu increderea voturilor lor.

Dacă este un rĕŭ, o anomaliă politică, sistema de a ne socoti programele şi indatoririle ce am luat faţă cu alegĕtorii, a doua zi chiar după ce am vĕdut investiţi cu mandatul de represintant, — apoi nu este un cuvĕnt, că trebue să condamnăm cele mai salutare usanţe parlamentare, fără de carî regimul constituţional n'ar mai avea nici chiar sensul esistenţiî sale.

Tocmai pentru că esistă şi aci a un cas de suferinţă, morală ce afectă aşa de adânc viaţa noastră politică, tocmai pentru aceia ne credem datorî a-l desvălui in toată trista lui goliciune, şi a-l combate, cu toată tăria ce merită triumful uneî cause de adevĕrat constituţionalism

Oamenii politicî, prin vorbele şi actele lor, să caute a reintări increderea deja sdruncinată in binefacerile reale ale sistemului representativ.

A'l face să funcţioneze regulat şi după adevĕrata lui fire, fără a incerca să'i mistificăm scopul şi mijloacele lui, abătĕndu'l in căi de espediente, numai ca să ne acoperim micşorimea luptelor noastre, pentru interese curat personale: eată ţinta ce suntem datorî a urmări cu stăruinţă, dacă dorim a trăi cu demnitate intre popoarele civilisate, şi daca cugetăm serios a ne asigura un viitor, in adevĕr, mare.

CRONICA ZILEI

Dintr'un raport al D-luî prefect al poliţieî capitaleî către d. ministru de interne, in privinţa deiictelor şi crimelor comise in capitală, resultă că în decursul luneî fevruariu, s'aŭ săvĕrşit: 75 furturi simple saŭ cu efracţiune, 6 escrocherii, o călcare cu torture, pe şoseaua Stefan cel mare, şi o călcare urmată de omor, pe drumul de fer in apropiere de Chitila.

Cu ocasiunea aniversării nasceriî A. S. R. Domnitorului, care este la 8 Aprile viitor, se va celebra un Te-Deum în capela episcopală catolică.

Dupe informaţiunile ce are „Vocea Covurluiului", autorităţile din Dobrogea lucrează cu mult zel pentru infiinţarea de scoli. Esemplul prefectului de Kiustengea şi de Tulcea a fost imitat şi de administratorul plăsii Sulina, d. Exinof, care a atăruit pentru înfiinţarea mai multor scoale în plasa sa. Populaţiunea inbrăcişează cu căldură scoalele nosstre.

Joui, 5 Aprile curent, la ora 10 şi jumătate de dimineaţă, s'a căntat un Te-Deum in Sănta Mitropolie, inălţându-se rugi pentru conservarea zilelor Majestăţeî Sale imperatorului tutulor Rusiilor, amenintate de atentatul ce a fost comis asupra persoaneî Majestăţii Sale. La acest Te-Deum a asistat toţi d-nii miniştrii, corpul diplomatic, casa civilă şi militară a Alteţeî Sale Regale, diferite autorităţi, precum şi mai multe persoane de distincţiune.

Printr'un decret domnesc, regimentul de călăraşii permanenţi se declară desfiinţat; ear pentru serviciul judeţelor de peste Dunăre se organisează treî escadroane de cavalerie, sub denumirea de călăraşi permanenţi, administrându-se fie-care corp în parte şi avĕnd efectivele prevĕdute prin legea bugetară a anului curent.

D. I. F. Robescu şa dat dimisia din postul de prefect al judeţului Putna. D. ministru de interne a primit această dimisiune, prin resoluţia de la 4 Aprile.

S'a sancţinat legea pentru deschiderea unui credit suplimentar da leî 1,874, banî 35, pe seama d-luî ministru de internee, pentru acoperirea plăţii a 124 topurî chărtie de *Monitor*.

DIN AFARA

Atentatele contra ţarului.

Atentatul care se săvîrşi contra impĕratului Rusieî la 2 ale luneî acesteia, este al treilea pe care l'a avut să'l susţină ţarul Alexandru, de la suirea sa pe tron—din fericire pentru sine fără a fi fost nemerit vr'o dată.

Cel d'ăntăiu atentat a avut loc la 16 Aprile 1866, când un nobil rus, cu numele Dimitri Karakasow, voi să asasineze pe ţarul, dar fără succes. Din cercetarea ce se făcuse contra luî Karakasow se dovedi, că atentatul nu fusese de cât un inel din o conspiraţiune foarte intinsă. Karakasow fu esecutat, iar treî zecî şi cincî dintre complicii sĕi aŭ fost pedepsiţi cu prinsoare pe viaţă saŭ deportaţiune.

In anul următor, 1867, când impĕratul fusese la esposiţia din Paris, un refugiat polon cu numele Anton Berezczewsky descărcă asupra luî o puşcă, pe când se plimba prin pădurea de la Boulogne, dar iară fără a'l nemeri. Berezczewsky a fost con

www.dacoromanica.ro

damnat de către juriul din Paris la deportaţiune pe viaţă şi muri in Noua Caledonie.

Ţarul Alexandru, se poate felicita de ursita care l'a scăpat de atătea orĭ !

Ocupaţiunea Rumeliei Orientale.

Cea maĭ importantă ştire in această cestiune este, că Poarta a hotărit intr'un consiliŭ ministerial ce s'a ţinut la 13 Aprile, de a respinge cu desăvîrşire proectul ocupaţiuneĭ mixte a Rumelieĭ, şi numi de guvernator al acesteĭ provinciĭ, in inţelesul tratatuluĭ de Berlin, pe Aleko paşa.

După o telegramă ce primesce din Constantinopol ziarul «Die Presse», şi despre care acest organ zice că are toate motivele de a'l considera ca copiănd realitatea, neisbutirea ideeĭ de ocupaţiune mixtă este a se reduce esclusiv la intrigele cabinetuluĭ de Petersburg şi in specie acelea ale principeluĭ Gorciacof, care zădărnici acest proect numaĭ din rivalitate şi maliţie contra conteluĭ Şuvalof, care ĕl patronase cu multă căldură.—Această rivalitate este intemeiată cum se ştie pe imprejurarea, că Şuvalof este rivalul şi urmaşul presumtiv al luĭ Gorciakof in funcţiunea de cancelar—.

Intrigele rusescĭ aŭ fost sprijinite—după aceeaşĭ telegramă—, de şi nu in mod oficial, de către diplomaţia francesă. S'ar părea anume, că elementele carĭ formează diplomaţia franceză din Orient, nu se poartă faţă de tratatul de Berlin cu acea corectitudine religioasă, cu care se poartă şeful eĭ din Paris, Waddington. Un alt temeiŭ al acestuĭ curent din diplomaţia franceză este inţelegerea care s'a pus din noŭ la cale intre Anglia şi Francia in cestiunea orientală.

Convenţiunea austro-turcă.

Această convenţiune, care după atăta vorbă despre ea, a devenit un obiect aproape ridicul, — nu s'a incheiat nicĭ acum, cum anunţaseră intr'un mod fals ziarele vieneze. Invoiala intre cabinetul vienez şi cel de Constantinopol nu fusese tocmaĭ atăt de perfectă, precum resulta din comunicările esagerate ale acelora.

Părţile contractante nu s'aŭ putut anume uni asupra intindereĭ ce va avea să aibă ocupaţiunea austriacă in sandjacul de Novi-Bazar. Cabinetul vienez cere prea mult, despre Poartă se zice, că acordă prea puţin. Ambasadorul austriac, contele Zichy, care negociază in această afacere la Constantinopol in numele cabinetuluĭ de Viena, a cerut prin urmare nouĭ instrucţiunĭ şi pentru acest motiv incheerea convenţiuneĭ a fost din noŭ amănată.

Să maĭ aşteptăm dară.

Greciĭ şi Albaneziĭ.

Am anunţat deja, că liga albaneză a trimes pe la deosebitele curţĭ europene o deputaţiune, spre a protesta contra imbucătireĭ de orĭ ce fel a teritoriuluĭ albanez, prin urmare şi contra cedăreĭ Ianineĭ la Grecia. Deputaţiunea pe lăngă aceasta era insărcinată a espune guvernelor marilor puterĭ toate aspiraţiunile naţiuneĭ albaneze.

Ce fac acum Greciĭ, carĭ nu privesc firesce de căt cu necaz la acest pas a conlocuitorilor şi vecinilor albanezĭ? — Un lucru care din fiera luĭ nu le face onoare. Eĭ aŭ delegat anume o altă deputaţiune, compusă din Greciĭ din Epir şi pusă sub conducerea generaluluĭ Spiromilio, care mergĕnd şi ea pretutindenea pe unde a mers şi va merge deputaţiunea albaneză, să cerce a discredita membriĭ acesteia zicănd că nu sunt de căt niştе «escamatorĭ» şi că ea, deputaţiunea greacă, represintă in realitate Epirul.

Faptul in totalitatea luĭ merită o privire de ochiŭ maĭ mult intru căt este foarte ciudat şi caracteristic pentru făptuitoriĭ sĕĭ, — căcĭ cabinetele europene vor cunoasce negreşit pe adevĕraţiĭ «escamatorĭ».

Guvernul secret in Rusia.

Nimenĭ nu maĭ vorbesce, in ce privesce starea lucrurilor din Rusia, de căt de comitetul revoluţionar şi de actele luĭ. Spre a cunoasce incătva maĭ de aproape acest comitet, care cu drept cuvĕnt se poate numi şi guvernul secret saŭ nevĕdut al Rusieĭ, impărtăşim următoarea corespondenţă ce primesce din Varşovia ziarul «N. fr. Presse» :

Se poate zice fără nicĭ o esagerare, scrie corespondentul ziaruluĭ vienez, că Rusia intreagă maĭ mult tremură acum de guvernul secret a propagandeĭ revoluţionare de căt de ţar şi de despărţămĕntul al treilea a acestuia. Cu o indrăsneală fără păreche ĕşĭ esecută acest guvern secret planurile sale, şi intreaga luĭ organisaţiune este de atare natură, in căt autorităţile sunt străpuse prin ea in spaimă şi neactivitate.

Guvernul secret nu constitue numaĭ o singură corporaţiune ; el se imparte in maĭ multe despărţăminte, dintre carĭ fie-care se compune din zece pănă in cincĭ-spre-zece membriĭ şi un căpitan (*starosta*), şi lucrează neatărnat de toate cele-lalte. Prin aceasta se obţine acel rezultat folositor, că daca o secţiune de acestea e incalcată şi prinsă, cele-lalte membre a le acesteĭ instituţiunĭ cu numeroase capete, poate funcţiona şi maĭ departe. Pentru acest motiv aşa numitele «autorităţĭ revoluţionare» duc o viaţă oare cum nomadă, intru căt fie-care se succedează, pentru indeplinirea unuĭ scop hotărît, acum intr'o localitate acum intr'alta, şi ĕşĭ ţine intrunirile sale une orĭ fără nicĭ o sfială intr'un local public, dar maĭ cu osebire la unul dintre «iniţiaţĭ». Toate secţiunile «guvernuluĭ secret» aŭ o căp tenie supremă, numită «general», şi un singur cuvĕnt de ordin secret, care emană de la acest general, formează semnul comun al fie-căreĭ secţiunĭ in parte. Fie-care secţiune este indreptăţită a pronunţa sentinţe de moarte in contra indivizilor p riculoşĭ şi suspecţĭ şi are sarcina de a intra după putinţă in relaţiunĭ cu persoane de posiţie inaltă.

Pentru scopul in urmă semnalat se intrebuinţează adese orĭ mijloace ciudate, intre carĭ principalul rol ĕl joacă angajarea de guvernante nihiliste pe la demnitarĭ inalţĭ. Cum se scie adecă, in familiile aristocrate rusescĭ crescerea fetelor este incredinţată esclusiv guvernantelor. Acestea pot prin urmare a da o direcţiune arbitrară spirituluĭ fetelor ce li s'aŭ incredinţat. Această imprejurare, nihilistiĭ aŭ stiut'o esploata, intru căt aŭ angajat ca crescătoare pe la familiele destinse femeĭ devotate teoriilor lor. Prin aceasta nu aŭ fost căştigate pentru causa nihilismuluĭ numaĭ multe fete tinere din cele maĭ bune case, ci părinţiĭ lor, carĭ se află in funcţiunĭ civile, aŭ fost făcuţĭ nepremijdioşĭ pentru nihilism, in interesul de a nu'şĭ compromite fetele lor.

Ca esemplu poate servi următorul fapt : La un general, cu numele Samopow, in Charkov, se angajase la inceputul ierneĭ acesteia pentru crescerea fetelor o anumită guvernantă. Ea era sora unuĭ nihilist şi impărtăşi eleveĭ sale vederile politice a le fratelui eĭ. Pe căud cel din urmă fusese arestat la Charkow cu prilejul celor din urmă tulburărĭ de studenţĭ, generalul primi o arĕtare anonimă, că fia sa este o nihilistă, că in scrinul acesteia se află scrierĭ nihiliste şi că această imprejurare va fi relatată autorităţilor, daca generalul nu va stărui pentru eliberarea imediată a studentuluĭ inchis. Generalul făcu o revisuire in pulpitul meseĭ fieĭ sale, află in realitate broşurile nihiliste semnalate şi eliberă pe fratele guvernanteĭ ce era la el. Astfel funcţionariĭ statuluĭ din cele maĭ inalte grade aŭ fost făcuţĭ in contra voinţeĭ lor niste instrumente a le guvernuluĭ secret.

Administraţia şi Plugariul

(urmare şi fine)

Dară nimic din toate acestea. Căcĭ in cele maĭ multe casurĭ prefectul se crede cu drept. saŭ fără saŭ poate, chiar şi fără scirea luĭ Dumnezeŭ, că ăntăia sa datoriă este de a sluji partidul iară nu ţara, cu asemine vederĭ, el se găndesce cu deosebire să impace preteusiunile celor marĭ prin bogăţiă, dară cu ănimă săracă, saŭ se liniştească şi se atragă pe ceĭ maĭ indrăsneţĭ — sacrificănd lăcomieĭ lor dreptul şi munca plugaruluĭ.

Pentru realisarea acesteĭ politice de inaltă prevedere este de nevoie ca subprefectul se fiă, numaĭ un instrument aşa precum spuseiŭ maĭ sus. Ce se poate dară ascepta de la acest fel de oamenĭ, carĭ la numirea lor in funcţiune se duc căte-o dată, aş putea spune pe jos, pănă la reşedinţa plaseĭ şi carĭ aŭ atăta dibăcie ca in cel maĭ scurt timp se'ĭ vedem preumblănduse, (nu prin comune) ci prin oraş, in faitone elegante cu maĭ multe părechĭ de caĭ, şi aceste toate din sărăcuţa lefuşoară de 200 leĭ pe lună.

Acest adevĕr n'are nevoe de o desfăşurare maĭ pre larg, căcĭ faptele vorbesc de la sine şi cu prisosinţă şi silesc in fine chiar pe prefect să dea, cum se dice, satisfacţiune opiniuneĭ publice indignate, destituind căte pe unul, căud a inceput a se cam sătura şi inlocuindul cu altul de tot flămănd.

Dară ni se va spune, că cetăţeniĭ aŭ dreptul pe calea legală să facă şi se dereagă, pentru ca interesele lor să fie aşa şi pe dincolo ; frumoase cuvinte, şi negreşit că ar putea fi de minune intrebuinţate pentru a se răspunde d-lor licenciaţĭ saŭ doctorĭ in drept, şi maĭ advocaţĭ, dacă s'ar plănge de ceva, ceea ce din nenorocire nu se prea intămplă, căcĭ d-lor sciŭ foarte bine cum să'şĭ reguleze afacerile, şi nu de aceasta ne pare rĕŭ, ci de acea, fie ne permis să zicem in treacăt, că din nenorocire nu se găndesc căt de puţin la apărarea şi imbunătăţirea soarteĭ claseĭ celeĭ maĭ numeroase şi maĭ sărace. Noĭ insă, de pe la ţară deprinşĭ cu mănuirea pluguluĭ, iară nu cu condeiul saŭ cu cuvĕntul, şi cari precum ziseiŭ maĭ sus, am primit ăntăiele noastrs impresiunĭ sub un regim de apăsare, suntem deprinşĭ, şi cine nu scie ca deprinderea devine natură, a astepta binele de la puterea legală, care este datoare să dea esemplul bineluĭ şi a dreptăţeĭ dară care n'a făcut, şi nu face destul pentru ca drepturile şi datoriele să fie de toţĭ bine cunoscute şi respectate deopotrivă. Căcĭ nu este destul ca un milionar să zică unuĭ sărac pe care'l vede muncind zi şi noapte, şi care merită o soartă maĭ bună : fiĭ bogat, ca el să devină indată, şi trebue negreşit săĭ dea şi mijloăce şi povăţuirĭ ca ast-fel adjutat, să se poată rădica şi adjunge la bogăţie.

Tot aşa ni se spune pre toate tonurile că suntem liberĭ. — Apoĭ nim nea nu contestă aceasta, ba nicĭ chiar ţeranul, care n'a cunoscut pănă acum de căt partea cea rea ce are pentru dĕnsul această libertate. Căcĭ el vede şi este destul de inteligent să ghicească căt de folositoare este ea acelora atinşĭ de degetul soarteĭ.

Pentru el insă, căud din intămplare verĭ o ănimă generoasă mişcată de multeleĭ suferinţĭ voesce să'l măngăie şi să'l incurăgeze, 'ĭ vorbesce despre drepturile ce are, ţeranul rĕspunde clătinănd din cap, pre buză'ĭ se zăresce a rĕtăci un zimbet plin de amărăciune iară din gură 'ĭ scapă acel, aşa o fi plin de ironie, şi de indoială ! Căcĭ el crede că libertatea şi dreptatea inscrise in legile ce mereŭ se fac şi să desfac sunt pentru el litere moarte, şi că numaĭ cărturarilor maĭ ales acelor fără de ănimă, este dat să aĭbă parte de ele pentru a despoia şi strivi cu forma mulţimea slabă şi neluminată !

De toate aceste prefectul scie, impresurat de plăngerile mulţimeĭ, el sĕ justifică căte o dată

FOIŢA «*ROMANIEI LIBERE*»

ULTIMA CONCHISTA

URMARE 5)

El se aşează dar la dreapta mea, şi inainte de a incepe să vorbiască, făcĕnd o ultimă silinţă de a mĕ stăpăni, 'i ziseĭ :

— Sper că cee-ce aveţĭ de gănd a'mĭ spune şi ceea ce consimţ a asculta va fi, atăt in fond căt şi in formă, demn de d-ta şi de mine.

— Veţĭ putea să judecaţĭ, respunse el. Nu cred că pănă acum v'am dat vre un motiv, pentru ca să mĕ credeţĭ capabil de vre o uşurinţă ridiculă. Nu sunt nicĭ vre un eroŭ de romanţ, nicĭ un copil. N'am de gănd a vĕ spune, că vĕ adorez, că aş fi dispus a vĕ urmări pănă la marginea lumiĭ; nicĭ a vĕ dovedi cu frase romantice, că mi'aţĭ inspirat, una din acele pasiunĭ nebune carĭ nasc intr'o secundă şi hotărăsc asupra uneĭ intregĭ ecsistenţe. Şciŭ foarte bine ce va să zică o esplicaţiune intre o femee de greutatea d-tale şi un om ca mine ; de aceea nu voesc alt ceva de căt să vă fac o rugăciune, despre a căreĭ sinceritate vĕ puteţĭ as gura numaĭ din umilinţa cu care v'o anunţ. Vreţĭ s'o ascultaţĭ, orĭ credeţĭ, că dorinţa numaĭ ce am de a v'o comunica, constitue o ofensă.

— Să vedem acea rugăciune, respunseĭ— eŭ.

— Ah ! doamnă, urmă el, apropiăndu-se de mine din ce in ce maĭ animat, bunătatea ce a-

(Vedĭ No. 560).

veţĭ de a mĕ asculta ar fi de ajuns, pentru ca nimic in lume să nu mĕ facă a vĕ da cuvinte de nemulţumire şi de căinţă. Singura cerere, singura rugăciune ce am a vĕ adresa, in numele adănculuĭ respect, ce mi-aţĭ inspirat, este a primi amiciţia mea, sincera mea amiciţie şi a'mĭ acorda in schimb pe a d-voastră, care, vĕ rog să credeţĭ că 'mi-e nepreţuită. Ceea ce doresc din sufletul meŭ, este ca peste o oră, căud ne vom zice adio unul altuia, să nu ne despărţim ca nisce fiinţe indiferinte, carĭ n'aŭ să se maĭ vadă in lume. Graţia ce vĕ conjur a'mĭ acorda, e de a'mĭ permite să vĕ revĕd la Madrid, dacă vre o intĕmplare m'ar abate p'acolo. A aspira la amiciţia d-tale şi a spera, că veţĭ ajunge intr'o zi să preţuiţĭ in căt va adăncul devotament ce am pentru d-v : eacă toată dorinţa mea, eacă pănă unde merge indrăsneala mea. Şi acum astept pedeapsa, ce credeţĭ că mi se cuvine.

— Nu pot alt-fel, de căt să 'ţĭ acord din toată inima ceea-ce mi a'ĭ cerut cu atăta caldură, respinseĭ eŭ; sunt incredinţată, că estĭ un om bine crescut şi de merit, şi acordănduţĭ amiciţia ce 'mĭ cerĭ şi deschidĕndu-ţĭ casa mea, sunt sigură că 'mĭ fac chiar mie o favoare. Dar maĭ cu seamă să nu'ţĭ facĭ iluziĭ, scumpul meŭ amic. Să nu crezĭ că, dacă mĕ-aĭ vedea maĭ de aproape, aĭ putea să vedĭ in mine vre o schimbare oare-care. Femeea in vîrstă, muma de familie, femeia pe care datoria şi cuviinţele o inchid, pentru tot d'auna, in cercul afecţiunilor sale actuale, eacă ce veĭ găsi in mine şi nimic alt.

— Ah ! doamnă, strigă dĕnsul cu căldură şi apropiindu-se de mine aşa de mult, in căt i simţeam măna dreaptă că'mĭ atinge coapsa. Ah! doamnă, te ascult şi te admir. Dar lasă-mĕ, pentru ultima oară, să'ţĭ observ o nedreaptă asprime, cu care parĭ că voeştĭ să'ţĭ pregăteştĭ singură un viitor cam ciudat. Nu eştĭ o femee bĕtrănă, nu eştĭ o femee de rînd, şi n'aĭ, prin urmare, dreptul de a prevesti, ceea ce providenţa ar face să se intămple, in noua situaţiune in care o să te afli. In momentul acesta, de esemplu, căud indeplinescĭ, cu atăta nobleţă, cele maĭ sacre datoriĭ, credĭ oare că aĭ ascultat şi cea din urmă bătae a inimeĭ? Cine ştie căt trebue şi poate incă aştepta de la viaţă o femee ca d-ta, o natură priviligiată ca a d-tale? Ah! crede-mĕ, oraclele făcute de cine-va asupra luĭ insu-şĭ sunt temerare şi se realisează foarte rar. Crede pe un om, care nu-ĭ iubit pe pămĕnt de nicĭ o fiinţă, care credea că nu poate iubi de căt lucrul, şi care, in momentul acesta, ar putea mărturisi, cu măna pe consciinţă, că s'a inşelat amar!...

Şi fără să maĭ astepte vr'un rĕspuns, el se depărtă de mine, se aşeză la locu'ĭ şi se retrase, fără a maĭ zice un cuvint, in umbra colţuluĭ săŭ.

Rĕmăsesem in prada uneĭ emoţiunĭ profunde. Să fi fost oare adevĕrat? Inspirasem, puteam să inspir incă, un sentiment serios şi puternic unuĭ om de merit? Să fi fost cu putinţă? eŭ, care mĕ măritasem din amor, care mĕ făleam că am putut invinge uitarea şi să păstrez neatinsă, in inima mea, suvenirea tatăluĭ copiilor meĭ, a singuruluĭ om ce iubisem ; eŭ pe care o nemărginită durere şi o nepreţuită consolaţiune, durerea vĕduviĭ şi consolaţiunea mumeĭ, mĕ intărise contra tutulor imprejurărilor vieţeĭ, stingĕnd in mine, pentru tot-d'a-una, orĭ-ce pasiune ; eŭ, care apropiam de al patruzecilea an, eŭ, o bĕtrînă aproape, şi mult maĭ bĕtrînă la suflet de căt la corp, la vederea numaĭ aceluĭ tĕnĕr, a chipuluĭ sĕŭ seducător şi deosebit, a caracteruluĭ sĕŭ bărbătesc şi iubitor, la singurul echoŭ al elocinţ ĭ sale, atăt de respectuoasă şi pasionată, eŭ, femeia nevulnerabilă, să simţ vibrănd din noŭ in mine nisce coarde ce le credeam rupte, şi imaginaţiunea să'mĭ sboare intr'un spaţiŭ ce'l credeam uitat.

Să fie adevĕrat, mare Dumneđeule? Inima nu imbătrinesce nicĭ o dată ! Şi sub greutatea atător anĭ de tristeţă şi de linisce, sub altarul mareĭ dureri ce mĕ isbise şi a misiuneĭ sfănte ce inplinisem, să fi maĭ remas oare vr'o scănteiă incendiară, care să poată deveni de o dată o flacără nouă şi viguroasă? Să fie cu putinţă cerule sfinte ! Puteam să intru incă in a doua fasă a vietiĭ mele, care să fie tot atăt de fericită şi tot atăt de dulce ca şi cea d'ăntăiŭ ! Era oare cu putinţă, ca acel tĕnăr, vĕđêndu-mĕ numaĭ, să simtă pentru mine.....

— «Miranda ! două-zecĭ şi cincĭ de minute ; staţiune cu restaurant ; schimbarea trenuluĭ ; » strigă de o dată o voce răguşită.

(finea va urma pe măine).

www.dacoromanica.ro

către cei mai intimi, că nu poate face nimica, fiind impedecat de o putere ocultă saŭ de un comitet de oameni influenţi.

Nu mĕ pricep ce poate fi acea putere ocultă! Este insă un drept incontestabil al cetăţenilor de frunte, şi ar fi o norocire dacă ei s'ar aduna saŭ in comitete saŭ în intruniri publice pentru a desbate la lumina zilei interesele generale, a face ca ele să pătrundă in mintea fiecăruia, şi a da ast-fel spiritului public, acea impulsiune puternică care purcede din legalitate, şi la care n'ar put ea resista fără a fi spulberată nici cea mai crâncenă rea voinţă, de ori unde ar veni.

Dar să vedem dacă justificările prefectului sunt fundate, şi daca acest comitet care ĕi stă in cale şi despre care aflăm numai prin şoapte, urmează aşa precum spuserăm? Saŭ că el este compus numai de o mână de indrăsneţi..., care sub masca partidul de la putere caută să se impună cu ori-ce preţ, nu pentru a face ver un bine ci pentru a stoarce foloase căt se poate mai multe saŭ a'şi regula interesele lor personale, de multe ori ruşinoase, iară cu vorba cu cuvĕntul, cari nu'i costă nimic, şi cari de multe ori n'aŭ nici o valoare, apĕră saŭ susţin guvernele, cari, cel puţin pănă acum aŭ căqut mai toate din causa unor asemeni amici. Daca aşa fiind prefectul se povĕţuesce de un ast-fel de comitet fără a trece peste el, a'şi urma calea cu ferma demnitate a unui administrator inţelept, atunci ocupă postul numai pentru leafă, care nu se despreţuesce de ori-cine, saŭ pentru alte avantage şi mai neavuabile, iară nu pentru a servi causa binelui public.

Dară mĕ veţi întreba poate, ce face preotul; şi el se face părtaşiŭ la această stare de jaf şi de impilare? Nu sărmanul, nu tot-dea-una. Dară afară de escepţiuni foarte rare, preotu fără vocaţiune, apostol fără consciinţi'a drepturilor şi a datorielor misiunei sale — el se crede silit a fi mai tot-d'a-una in partea celui mai tare, dară acolo saŭ aiurea el nu poate face din nenorocire de căt o tristă figură. Vĕ veţi mira însă, şi cu drept cuvĕnt, că această tristă stare de lucruri poate esista cu toate inspecţiunile ce, conform legei, membrii comitetelor permanente, trebue să facă prin comune. — Dară mirarea d-voastră va inceta sunt sigur, îndată ce veţi afla ca aceşti memmbri sunt (permiteţi-mi comparaţiunea, ea este ca de la ţară), ca nisce mori de vênt cari nu să mişcă de căt când sufla vêntul; şi apoi căud se întĕmpla să se ducă în asemine escursiuni, sub pretest de inspecţiuni, ei sunt destul de prevĕzători pentru a se feri, să nu fiă o notă discordantă în perfecta armoniă a acestui concert diabolic esecutat pe spinarea bietului ţĕran, veţi recunoaşte dară că din această parte nu este nimica de asceptat.

Rĕmăne dară prefectul, acest inalt funcţionar, represntantul puterei esecutive, regulatoriul intereselor a zecimi de mii de locuitori, de la a căruia inţelepciune atărnă funcţionarea sinceră şi dreaptă a instituţiunilor administrative, menite a fi un isvor de prosperitate şi de progres pentru toţi fără deosebire.

De la al căruia patriotism luminat depinde rĕspândirea instrucţiunei publice şi în stratele de jos a populaţiunei rurale, nenorocită mai ales, din causa ignoranţei in care zace!

De la a căruia prevedere şi inteligenţă atărnă desvoltarea şi inflorirea diferitelor meserii, atâta de puţin incuragiate, din care cauză zecimi de milioane ies pe fie-care an din ţară, pentru lucrurile cele mai simple şi de întăia necesitate.

In fine imbunătăţirea rasei şi inmulţirea vitelor de tot soiul, cari nu numai că aŭ degenerat, dară s'aŭ şi impuţinat intr'un mod inspăimântător pentru o ţară eminamente agricolă. Tot aşia şi în privirea crescerei albinelor şi a vermilor de mătase, cărora nu se da nici o atenţiane şi care dispăru cu totul etc. Ce face dar acest prefect? N'aude, nu scie el nimic despre relele ce bântuesc mai ales populaţiunea rurală. Cum? Nu se duce el de două ori pe an, măcar toamna şi primă-vara să visiteze toate comunele, să se incredinţeze dacă dările se incasează regulat, cine plătesce şi cine nu, dacă primarul este adevĕratul representant al coulocuitorilor sĕi, dacă administrează conform legei, ce face pentru scoală, pentru biserică şi dacă invoielele agricole se fac şi se se esecută aşa cum prescrie legea, dacă tot săteanul 'şi a făcut arătură saŭ de ce nu? — Care este proporţiunea intre născuţi şi morţi, causa diferitelor boale, şi dacă doctorii de plase, aŭ visitat regulat comunele, serviciu pentru care sunt foarte puntual plătiţi.

Dacă seb-prefectul ĕl secondează ca credinţa în administraţiunea plăşei ce 'i este incredinţată, dacă povăţuesce şi desceaptă pe primari asupra stricteĭ aplicări a legei cu o măsură ecuală pentru toţi, dacă luminează pe ţĕran prin staturi bune la respectul legei şi la indeplinirea adevĕratelor sale datorii precum şi la iubirea munceĭ cu care 'şi poate imbunătăţi soarta şi bunul traiŭ; dacă acest funcţionar este privit cu increderea cuvenită unui ingrijitor drept şi imparţial — saŭ tot ca o groază a căreĭ apariţiune sleesce mĕduva in oasele ţĕrenului, şi 'i aduce ură şi desgust pentru munca vecinică şi sterila pentru el.

La acest şir de intrebări voiŭ respunde: prefectu şade in oraşul de reşedinţa saŭ la moşiă, dacă are.

Afa.ă de escepţiuni rare, şi foarte onorabile, acest personagiŭ este din punctul de vedere al plugaruluĭ, un om, care saŭ nu 'şi cunoasce saŭ are resoane de a nu voi să 'şi cunoască misiunea, şi o cunoaşte saŭ nu, el înţelege că subprefectul este oare cum bratul administraţieĭ, sciind aceasta, credeţi că el face apel la ânima şi patriotismul proprietarilor micĭ, saŭ chiar la acelor marĭ, indicaţi de opiniunea publică din localitate, să facă sacrificiul de a primi pentru douĭ, treĭ anĭ administraţiunea plaşeĭ in care locuesc, cu angagiamentul de onoare că vor face să intre in obiceiurile poporuluĭ respectul bine inţeles pentru lege şi iubirea munceĭ, care onoară pe om şi 'l face fericit.

Noi aci la ţară, nu inţelegem inalta politică, şi nicĭ nu putem aprecia dacă este bine saŭ rĕŭ condusă. Scim insă cu toţiĭ, că domnul Ion Brătianu este un bun, un mare patriot, şi unul dintre ceĭ mai sinceri şi neobosiţi luptători de frunte ale drepturilor naţionale.

Ast-fel fiind, şi precum nicĭ un om de bun simţ n'ar putea cere de la un mare poet care cu o mână mişcată de puterea fermecătoare a geniuluĭ, scrie sublimele sale inspiraţiunĭ, să poată cu cea l'altă să le schiţeze, să le coloreze şi să le insufleţească cu măestria artistică a mareluĭ Rafael, tot aşa cred că nimenĭ nu cer ca marele bărbat de stat, care a luat cărma inalteĭ politice pentru care are nevoe de tot timpul şi de toate intinsele sale cunoscinţe, să poată conduce şi să manevreze cu iscusinţă barca ale căreĭ pănze sunt umflate de vânturi politice atăt de contrariĭ — să facă şi administraţiune bună. — Nimenĭ nu se indoiesce, că inalta politică este menită a aduce la timp roade folositoare, cărora istoria le reservă negreşit pagine glorioase in care faptele marĭ sunt scrise cu litere de aur. — Pănă atunci insă, poporul are nevoie de o administraţiune luminată, onestă, şi de dreptate pentru toţi, căcĭ alt-fel desastrul este inevitabil, şi barca care a fost scăpată cu dibăciă de fortunele cele maĭ rarĭ, poate face naufragiŭ chiar in momentul căud se zăresce malul mult dorit, din causă că văslaşul perzănd zadarnic timpul intr'o admiraţiune sinceră saŭ prefăcută pentru abilitatea cărmaciuluĭ, a negligiat să ingrijească şi să repare tipăriturile causate de furia vânturilor, in căt ast-fel slăbită, ne maĭ putănd resista isbireĭ valurilor, se sparge, se cufundă şi dispare in adăncul prăpastieĭ trăgĕnd cu sine cărmaciŭ, văslaş precum şi speranţa pentru acea linisce mult dorită şi tot d'auna plină de roadă hrănitoare, ce ţara este in drept să culeagă dupĕ o luptă plină de sacrificiĭ şi de silinţe generoase. Poporul insă tot n'a perdut nicĭ răbdarea, nicĭ speranţa, dar simte că nu poate găsi scăpare de căt cu ajutorul preseĭ, şi ca numaĭ luminoasele sale raze pot pĕtrunde şi risipi intunerecul in care o mână de lacomĭ fără inimă şi fără de lege, inşelănd sub masca libertăţeĭ buna credinţă a adevĕraţilor patrioţi, se imbogăţesc despoiănd saŭ lăsănd să se despoaie poporul.

A imprăştia in fine cu puternica suflare a adevĕruluĭ norii cari intunecă vederea şi paralisează orĭ ce acţiune a bunilor cetăţenĭ, şi a face o dată ca lumina şi dreptul să fie pentru toţĭ.

Aduc această causă inaintea dv.; am credinţa că o veţi apĕra cu acel sentiment de inaltă dreptate şi neatărnare cu care vĕ luptaţi pentru indrumarea naţiuneĭ pe adevĕrata cale a civilisaţiuneĭ.

Primiţi, vĕ rog, d-le redactor, asigurarea deosebiteĭ mele stime cu care am onoare a fi devotat dv.

Vultur.
locuitor in judeţul Tutova.

ARENA ZIARELOR

Luănd apĕrarea fostelor corpuri legiuitoare, «Românul» impută organelor opositieĭ limbagiul necuviincios şi reaua credinţă, cu care aŭ atacat ultimele fapte săvĕrşite de Camere. In deosebi, el caută să dovedească, că bugetele nu s'aŭ votat *intr'o singură noapte*, ci se terminaseră toate incă din şedinţele precedente. Căt pentru cele l'alte legi, cari s'aŭ votat cu grămada in ultimele zile de viaţă ale răposatelor Adunări, iacă scusa ce invoacă «Românul».

«Toate aceste legi (afară de legea monopoluluĭ) trebuiaŭ să treacă dupe cum aŭ trecut, fără discuţiune, saŭ cu prea puţină discuţiune, ori-cari ar fi fost timpul de care ar fi putut dispune Camera».

Apoi organul liberal, făcănd o nouă apologie Camerelor, incheie ast-fel:

«Facă-se ca România să mai aibă mai multe corpuri legiuitoare ca acestea.....»

Noi am zice mai bine: Doamne păzeşte!

*** Pregătirile guvernanţilor pentru alegeri ingrijeşte mult pe «Presa». Ea zice că ingerinţele aŭ inceput deja, şi face o intreagă denunţare al căruĭ rezumat este acesta:

Cu ocasia serbătorilor prefecţiĭ aŭ fost chemaţi, spre a li se da ordine pentru alegeri; in districte, se permută şi se schimbă prefecţiĭ, a căror pudoare displace unor paşale ale districtelor; in justiţie s'a luat de normă ca tot ce este independent să fiă persecutat».

Organul centruluĭ termină denunţănd sistema de favoritism, adoptată de consiliul superior al armateĭ, cu ocasia clasificăriĭ militarilor vrednicĭ de inaintare.

*** «Timpul» pune in evidenţă teoria abnegaţiuneĭ patriotice, ce o esploatează radicaliĭ.

«Căud sunt in opositie, zice el, ĕşi permit ori şi ce sub cuvĕnt, că, fiind oamenĭ plinĭ de abnegaţiune, sunt gata să se sacrific pentru triumful principielor pe care le represintă; căud vin la putere liberaliĭ noştri numaĭ de căt iaŭ catastifele sacrificielor şi fie care dintre ceĭ sacrificaţi ĕşi formulează drepturile intemeiate pe gradul de abnegaţiune, despre care a dat dovadă in timpul lupteĭ.

Serviciul telegrafic al «Românieĭ Libere»

— 18 Aprile — 9 ore din.. —

Constantinopol, 17 Aprile. — Se desminte categoric ştirea, că ruşiĭ trebue să rĕmănă provizoriŭ in Rumelia peste termenul fixat pentru evacuare.

Marsilia, 17 Aprile. — Ziarul «le petit Marseillais» afirmă, că oficeriĭ ruşi in concediŭ, la Nisa, Monaco, or la Marsilia, aŭ primit ordin de a se intoarce in Rusia, in urma dispositiunilor militare ce s'aŭ luat din causa ultimuluĭ atentat contra persoaneĭ impĕratuluĭ.

Paris, 17 Aprile. — Delegaţiĭ Rumelieĭ orientale aŭ astăzi o intrevedere cu d. Gambetta; ei vor pleca din Paris astă seară, spre a se duce in Englitera.

St. Petersburg, 17 Aprile. —«Nowoja Wreme» anunţă, că s'a instituit o comisiune specială, spre a delibera asupra măsurilor ce trebue să se ia, din causa imulţireĭ atentatelor contra persoanelor.

Belgrad, 17 Aprile. — Se asigură in cercurile sĕrbesci, că guvernul ar avea intenţiunea să ridice tarifa vamală pentru produsele industrieĭ austro-ungare.

Londra, 17 Aprilie. — Lordul Derby a declarat, că se desparte definitiv de partidul conservator.

Viena, 17 Aprile.— Se scrie din Belgrad către «Politische Corespondenz», că este absolut falsă stirea ce s'a respăndit, in privinţa unuĭ atentat contra principeluĭ Serbieĭ, la Niş.

— 18 Aprile. — amează. —

Londra, 18 Aprile. — Parlamentul englez a suprimat erĭ cursul şedinţelor sale. La camera comunelor, sir Northcote a confirmat, că guvernul primise de la sultan o comunicaţiune relativă la afacerile din Egipt. El anunţă, că discuţiunile se continuă cu Franţa, care e asemenea cointeresată, ca şi Englitera, in această cestiune.

In ceea ce privesce Rumelia, cancelariul departamentuluĭ de finanţe declară, că negocierile privitoare la ocupaţiunea mixtă, nu sunt rupte, dar, că atenţiunea guvernuluĭ e chemată, in acest moment, in altă direcţiune.

Apoĭ vine la discuţiune moţiunea luĭ Sir Cartwright care blamează atitudinea luată de cabinetul Beaconsfield cu privire la Grecia şi declară, că rectificaţiunea frontierelor grece, aşa cum s'aŭ indicat pe baza protocoluluĭ 13 al tratatuluĭ de Berlin, este necesară pentru liniştea Orientuluĭ.

M. Gladstone a aprobat foarte viŭ moţiunea.

Sir Northcote recunoaşte că e de mare insemnătate, nu numaĭ pentru liniştea orientuluĭ, dar âncă pentru interesele Turcieĭ, ca un aranjament satisfăcător să se stabilească intre Turcia şi Grecia. Convorbirile urmează asupra acestuĭ punct, Guvernul nu desesperă de reuşita lor; dar în caz de eşec, atuncĭ va fi timp de a ridica cestiunea mijlocireĭ putoriior. Aşa dar, această cale remăne singură pentr a ajunge la o deslegare. Guvernul regineĭ va fi gata să particiipe.

Cancelariul speră, că d. Cartrorigth va fi satisfăcut de această declaraţiune şi că ĕşi va retrage moţiunea sa. Dară d. Cartrorigth nu'şi retrase moţiunea, care fu pusă apoĭ la vot şi respinsă cu 63 de voturi contra 47.

Constantinopol, 18 Aprile. — Poarta a trimis 10 batalioane pentru a forma un corp de observaţiune la fruntariile Egiptuluĭ.

Toate puterile aprobă numirea luĭ Aleko-paşa in postul de guvernator general al Rumelieĭ orientale.

(Havas)

Un temperament care dispare

Temperamentele ar urma oare fluctuaţiunile politiceĭ, saŭ s'a intămpiat o modificare in constituţiunea medicală? Orĭ-cum ar fi, statistica constată că *temperamentul nervos tinde a se substitui temperamentuluĭ sanguin.*

D-rul L. Bernard, unul din ceĭ d'âtâiŭ, a semnalat această invasiune *a nevroselor*, care la inceputul secoluluĭ nostru eraŭ citatete ca casurĭ curioase şi escepţionale.

Insă care este causa acestor desordine nervoase? Este evident anemia, globulele, lipsa de sănge in globule, globulele in care este conţinut principul esenţial al săngeluĭ, ferul.

Şi causa anemieĭ, cure este ea? Surescitarea sistemuluĭ nervos, resultănd din educaţinnea, moravurile şi trebuinţele noastre de aci resultă că sistemul nostru nesvos distrugănd globulele ce'i sunt necesariĭ, devine bolnav la rîndul sĕŭ in urma distrucţiuneĭ acestor dintăiŭ globule. Se esplică ast-fel pentru că femeia, eminamente nervoasă, este mai anemică de căt bărbatul, şi pentru ce anemia este mai mult frecuentată in oraşele marĭ.

Trebue a lua fer şi a lua mult, a lua totd'auna ast-fel pentru a opera o reacţiune utilă şi a se lucra contra acesteĭ slăbiciuni generale, insă este fer şi fer şi un rĕŭ feruginos poate face atăt rĕŭ, căt uuul bun poate face bine. Ast-fel că nu trebue a hesita a lua ferul Bravais, ce este in realitate singurul feruginos ce se combină mai bine cu acidul stomachuluĭ a prin urmare cel mai apropiat la reconstituiren globulelor roşiĭ. Toţi medicii 'l aŭ adoptat astăzi şi publicul a ratificat această alegere făcut de ei.

Dr. I. R.

MARE CASA DE SCHIMB
LA
„Bursa Bucuresci"
I. M. FERMO & F-ţii BENZAL

No. 48. Strada Lipscani No. 48.

Pe ţiua de 6 Aprilie 1879 ora 12

	Cump.	Vênd.
10% Oblig. rurale	102 3/4	103
» » esite la sorţi	99 1/2	argint
8% » domeniale	100 3/4	101 1/4
» » esite la sorţi	99 1/2	argint
Dob. 10 fr. Obig. Caseĭ pens. 300 leĭ	179	180
7% Serisurĭ funciare rurale	94 1/2	95
7% » » urbane	87	87 1/4
8% Impr. Municipal	98	98 1/4
» cu pr. Buc. (bil. 20 l.)	26 3/4	27 1/4
Acţiuni «Dacia»	200	205
» «Romania»	78	80
Cupoane rurale exigibile	1/2	arg.
» domeniale »	1/2	—
» scrisurĭ »	1/2	aur
Argint contra aur	1 5/8	1 3/8
Bilete hypotecare contra aur.	1 1/2	1 1/4
Rubla hărtie	2 43	2 43 1/2
Florinul	2 16	2 16 1/2
Lose Ottomane	45 —	48 —
Renta Română	65 3/4	66 1/2
CURSUL DIN VIENA		
17 Aprile		
Napoleonul	9 34	9 32
Ducatul	5 54	5 55
Lose Otomane	20 20	20 20
Rubla Hărtie	113 50	113—
CURSUL DIN BERLIN		
17 Aprile		
Obli. căile ferate române	86 —	86 10
Acţiunile » »	30 90	30 90
Prioritătĭ » »	86 60	87 —
Oppenheim	—	—
Ruble hărtie	197 40	198 10
Lose Otomane	36 —	36 20
CURSUL DIN PARIS		
17 Aprile		
Renta Română	Mangu	66 %
Lose Otomane	43 —	43 1/4

www.dacoromanica.ro

DE INCHIRIAT
DE LA SF. GHEORGHE
Grand Hotel de la Victoire

Fiind terminat tot edificiul, atât restaurantul şi Cafeul de la parter precum şi saloanele şi odăile vopsit, zugrăvit ecleragiul precum şi faţada montată. Care esto clădit din noŭ situat in str. Lipscani No. 2.

Informaţiunĭ la Petre Enciulescu, Strada Lipscani No. 28. (R. 593 6-2-2)

DE INCHIRIAT
DE LA Sf. GHEORGHE VIITOR
UN APARTAMENT
cu dependenţele sale
Calea Victorii (Mogoşoai) No. 80

Unde şade d. Mari Geanoglu, in faţa grădineĭ Episcopii. Doritoriĭ să se adreseze la proprietarul N. Elefterescu, Strada Cometuluĭ No. 13, saŭ la Fraţiĭ Tănăsescĭ, cofetaria din colţ. (R. 594 8-6-2)

Către părinţi

Un profesor cu diplomă, filolog german distins, cunoscând, afară de limba germană şi pe cea franceză, italiană, greacă şi maĭ multe limbĭ slave, doreşte a se insărcina cu educaţiunea unuia saŭ maĭ multor băeţĭ dintr'o familie distinsă.

A se adresa la D. Bartusch strada nouă Bucuresci. (R. 597) 2-1

IMPORTANTU

Celŭ maĭ renumitŭ MAGASIN de INCALŢAMINTE din toată România

BAZAR DE FRANCE

Strada Carol I No. 8 (Curtea Veche)

Are onoare d'a aduce la cunoscinţa onor. seĭ comitenţĭ că 'ĭ-aŭ sosit pentru saisonul de primă-vară şi vară:

INCALTAMINTE
PENTRU
BARBATI, DAMESI COPII

Un bogat asortiment in cele maĭ nuoĭ fasoane cum se poartă in toate oraşele principale ale Europeĭ şi perfecţionat lucrate de ceĭ maĭ celebri fabricanţĭ esistenţĭ din streinătate.

Bazat pe devisa sa şi pe principiul seŭ general **d'a procura mărfurĭ fine şi a le vinde cu preţurĭ foarte eft'ne** are ferma convincţiune că va fi onorat şi de astă dată de către onor. P. T. Public, convins deja de **finesa mărfurilor** şi de **eftinătatea preţurilor** cu ale D-lor numeroase visite asigurând că nu va cruţa nimic pentru a da o deplină satisfacţiune.

Cu toată stima

SAL. WEISERMAN.
BAZAR de FRANCE

Premie 16,600 FR. Premie 16,600 FR.

QUINA LAROCHE
ELIXIR VINOS

Quina Laroche este un *Elixir vinos* continend principiele celor 3 specii pe quinquina.

De ua amaraciune placuta el este cu mult superior vinurilor seu siropurilor de quinquina si lucreaza ca *aperitif, tonic,* sau *febrifug,* in contra *affectiunilor stomachulfu, a slabiciunilor, a anemiei* si a *frigurilor invechite,* etc.

QUINA LAROCHE
FERRUGINOS

Combinat cu ua *sare de fer* foarte assimilabila. *Quina Laroche* devine unul din reconstituanti cei mai efficaci in contra *saraciei sangelui* si *a decoloratiunei lui, a chlorosei, a lymphatismului, aleuziei, a convalescentelor prea lungi;* el escit a si favoriseaza *digestiunea,* etc.

PARIS, 22, Strada Drouot, si la pharmaciasti.

Deposit in Bucurescĭ la dd. Ovesa, Risdorfer Brus, Schmetau, Zurner, Dimbovicĭ.

Bilete de Inchiriat
pentru lipit la case sunt de vĕnḑare in str. Lipscani No. 11—13

CHARTIA LARDY
cu Extract de Ardei

Puternic revulsif cu mult superior Thapsiei, uleiului de Croton, etc., si nepresintand inconvenientele lor.

Intermediar intre Sinapism, a caruia actiune este rapide, dera trecatore, si Vesicatore a caruia energie nu convine decàt unelor case.

Actiune IMMEDIATA si CONTINUA, ne occasionand neci DURERI neci MANCARIME, dera numai caldura, ua usturime usora si roséta viua, cari, chemand sangele la pele, schimba reul.

SUVERANA in GUTURAIURILE noui seu chronice, BRONCHITA, GRIPPA, CATARRHU, ANGINE, ASTHME, si in general tote irritatiunile gatului seu peptului, precum si in DURERILE NEVRALGICE seu RHUMATISMALE, Sciatica, Lumbago, etc.

COIRRE, pharmacian, strada **Cherche-Midi, 79, PARIS.**

Se gasesce la pharmaciani principali.

INJECŢIUNE GRIMAULT et Cie
CU
MATICO
GRIMAULT & Cie pharmaciști
8, RUE VIVIENNE, PARIS

Exclusivmente preparată cu foile **Maticoului** din Peruvia. Acéstă injecţiune, şi aŭ căştigatŭ in puţinŭ anni uă reputaţiune universallă. Ea curariseşce in puţinŭ timpŭ sculamentele celle mai rebelle.

Depositŭ in principalele Pharmacii.

ASTHME
CIGARETTE INDIENNE
CU CANNABIS — INDICA
De GRIMAULT & Cie, pharmaciști la Paris

Este d'ajjunsŭ d'a aspira fumulŭ Cigaretelorŭ cu *Cannabis indica,* pentru a face se dispare *asthmulŭ* celŭ mai violentŭ, *tussea nervóssă, răguşeala, stingerea voceĭ, nevralgiile faciale, insomnia* şi pentru combatterea *phthisieĭ laryngea,* şi toate affecţiunile căiilorŭ respiratóre. — *Fie care cigarettă pórtă semnătura* GRIMAULT & Cie.

Depositŭ in principalele Pharmacii

FER BRAVAIS
(FER DIALISAT BRAVAIS)

Adoptat in tóte spitalele. Recomandat de toţi medici

Contra **Anemieĭ, Chloroseĭ, Debilitaţeĭ, Slabiciuneĭ, Póleĭ Albe** etc.

FERUL BRAVAIS (fer liquid in picături concentrate) este singurul scutit de orĭ-ce acid; el n'are nici uă odóre nici gust şi nu produce nici constipaţiune, nici diarie, nici încăldire, nici ostenélă stomaculuĭ; maĭ mult, *este singurul care nu inegresce nici-uă-dată dinţiĭ.*

Este cel maĭ economic din feruginóse, un flacon duréză uă lună

DEPOSIT GENERAL la Paris: 18, rue Lafayette (près l'Opéra) *şi in tóte farmaciele*

A se feri de imitaţiunĭ periculóse şi a cere marca fabriceĭ de aci.

Trămiterea gratis după uă cerere francată a uneĭ interesante broşure asupra *Anemieĭ şi tratamentului sĕŭ.*

La Bucuresci. *Friedrich Brus.* farmacist-droghist.

Proclamatiune
CATRE LOCUITORII CAPITALEI!

Sub-semnata directiune aduce la cunoştintă, că prin fatala

INECARE A SZEGHEDINULUI
IN UNGARIA

A uneĭ mari fabrice din streinătate care trămisese spre **România** maĭ multe sute de lăzi cu: Lingerie, Olanda fina de Rumburg şi Belgia, feţe de masa şi albiturĭ de pat, batiste, costume şi capóte, 'ĭ-aŭ fost ajunse de catastrofa inecariĭ

IN GARA NENOROCITEI CETAŢI SZEGHEDIN

Prin aceasta nenorocita inundatiune o parte din marfurĭ a fost ajunsă de apa turbuta. Pentru a preveni unei pagube şi maĭ mare, partea maĭ intacta de marfuri se va vinde

IN DECURS DE 14 ZILE
In Hotel Otetelesianu, Podul Mogosioi, vis-a-vis de Casa Lahovary
Cu preţul jumĕtate din valórea constatată prin Tribunal,

EN GROS & EN DETAIL

Maĭ multe sute duzine şervete şi prosópe de Olandă damasc fin	3 fr. 3 ½ fr. 4 fr. 10 fr. ½ duzina.
O parte mare de Olandă fină prima calitate 40 coţĭ	14 ½ fr. 15 ½ fr. — 18 fr.
Maĭ multe sute duzine cămăşĭ, camisoane fuste şi pantalóne	2 fr. 2 ½ fr. 3 fr. — 6 fr.
Maĭ multe sute duzine cămăşĭ bărbăteştĭ de zi şi noapte	4 fr. 4 ½ fr. 5 fr. — 6 ½ fr.
O parte mare de costume şi capóte de Olandă naturale de Belgia cu broderie şi dantele	7½fr. 8½fr. 9 fr. 12 fr.—25 fr.
Maĭ multe sute bucăţi Olandă fină de Rumburg	48 coţĭ 18 fr. 20 fr. — 25 fr.
Maĭ multe sute bucăţĭ Olandă cea maĭ fină de Rumburg şi Belgia	68 coţĭ 49 fr. 55 fr. 60 fr. 80 fr, — 100 fr.
Maĭ multe sute bucăţĭ Olandă de Rumburg	3½ coţĭ lată pentru 6 ciarşafurĭ 30 fr. 40 fr. — 50 fr.
Maĭ multe miĭ bucăţĭ pichet a b frances	10½ fr. 11 fr. 12 fr. 16 fr. 18 fr.
O parte mare garnitură de masă Olandă damasc fin pentru	6 şi 12 persóne 9½ fr. 10½ fr. 15 fr. — 30 fr.
Maĭ multe miĭ duzine batiste de Olandă albă şi colorată	50 banĭ 75 banĭ 1 fr. 1½ fr. — 2 fr.
Maĭ multe sute bucăţĭ feţe de masă de Gobelin frauces cu mătase	12 fr. 14 fr. — 40 fr,
Maĭ multe sute duzine feţe de masă colorată pentru usul in grădină	3½ fr. 4 fr. — 6 fr.
O parte mare fuste de flanele, camisóne, pantalóne de pichet	75% maĭ eftin din preţul fabriceĭ.
O parte mare fuste de melino şi percail francese, cămăşĭ de Olandă de Rumburg fine.	
Camisóne cu dautele Valenciennes de orĭ-ce preţ.	
Maĭ multe miĭ bucate de Nouveauteés din Paris şi Vienna. Cravate, guleriĭ şi manchete, ciorapĭ, batiste de matase etc.	

Localul de Vêndare Hotel Otetelesanu
PODUL MOGOŞOI VIS-A-VIS DE CASA LAHOVARY

DIRECŢIUNEA

Noua casă de schimb
I. COHEN & M. NACHMIAS

Casa de schimb ce am avut'o situată in str. Zarafilor No. 13, am mutat'o in faţa aceleĭ strade pe

Strada Lipscani, 57

in fosta prĕvălie de Marchităníe a d-luĭ Petre Stoianovicĭ, şi ne ocupăm cu aceleaşĭ operaţiunĭ cu care ne am ocupat până acum de cumpărărĭ şi vînḑărĭ de efecte de stat, precum: obligaţiun rurale, domeniale, comunale, pensiunĭ, obligaţiunĭ eşite la sorţĭ, scrisurĭ funciare rurale şi urbane, cupoane, mandate, bonurĭ de tesaur, bancnote şi orĭ-ce fel de efecte de stat, asemenea şi cu schimb de monede aur şi argint.

Adeverатul curs al zilei se poate afla la noĭ in toate zilele de la 7 ore de diminească, până la 8 ore seara.

Corespondinţĭ din districte, se pot adresa prin telegrame numaĭ **COHEN, NACHMIAS**

Sirop Laroze
Cu Cojĭ de Portocale amare

De maĭ multŭ de 40 de anĭ, Siropulŭ Laroze este prescrisŭ cu succesŭ de toţĭ medicĭi pentru a vindica *Gastritele, Gastralgiele, Dyspepsiele* şi *Crampele stomaculuĭ, Constipatiunile rebele,* pentru a facilita digestiunea şi a regula functiunile stomaculuĭ şi ale intestinelorŭ.

Siropulŭ sedativŭ
Cu Bromure de Potassium
ŞI CU COJĂ DE PORTOCALE AMARE

Este remediulŭ celŭ maĭ eficace pentru a combate *Afectiunile Animeĭ, Epilepsiele, Hysteriele, Migrena, Chorea* (Danse de Saint-Guy), *Insomnia, Convulsiunile* şi *Tusa copiilorŭ* in timpulŭ dentitiuneĭ; intr' unŭ cuvintŭ in tóte *Afectiunile nervóse.*

Fabrică, Speditiune: **J.-P. LAROZE** şi Ciă, 2, rue des Lions-St-Paul, PARIS, şi la principalĭ Spiţerĭ din fie-care oraşŭ.

SE GĂSESCŬ IN ACELEAŞI SPIŢERIĬ
SIROPULŬ DEPURATIVŬ de Cojĭ de Portocale amare cu IODURE DE POTASSIUM.
SIROPULŬ FERUGINOSŬ cu Cojĭ de Portocale şi de Quassia amare cu PROTO-IODURE DE FERŬ.

Hotel Mano Calea Victorii 53, piaţa Episcopii. — Camere şi odăĭ mo. [illegible] Preţurile foarte moderate

AVIS
Aştăzĭ aŭ sositŭ
BUTOAIE goale in toate mărimile de vin şi rom.
APE MINERALE DE VICHY
şi de OREZZA de la toate sursele
RAPIŢĂ RAFINATA de Pesta, unsóre de maşinĭ

Ocasiune Rara

La magasinul meŭ din Strada Lipscani No. 29 se găseşte un mare deposit de vinurĭ francese spre desfacere cu preţurile neauḑite.

V. I. RACOVITA
29. Strada Lipscanĭ 29.

12	butile vin Malaga	fr.	15
12	» » Madera	»	15
12	» » Oporto	»	15
12	» » Xères	»	15
12	» Champagne Cart-Blanche	»	45
12	» Crême de Bouzy	»	40
12	» Ay superieur	»	33
12	» Saint Jullien	»	20

Tot in acest magasin se mai află şi un mare deposit de siropurĭ francese diferite gusturĭ: de smeura, cireşĭ, rodiĭ şi portocale.

Desfacerea băuturilor de maĭ sus durează numaĭ până la finitul acesteĭ luni ear mărfurile ce se ating de specialitatea mea de coloniale, delicatese in acest magasin se vinde cu preţurile moderate.

VINURI negre şi albe de COTNARI pentru scăniarĭ grant, şi lac se poate da oltă, invoiţiune mai PREMIATA la ESPOSITIUNEA UNIVERSALĂ din 1873
CERUIALA
EARBA ENGLEZESCA pentru grădini şi Linerma

www.dacoromanica.ro

Bucuresci, Tipografia Stefan Mihălescu, Str. Lipscani No. 11, — Com 6863